

TEMA: MILJØ/Forbud mot fossil energi

▲ SNART FORBUDT: I fyrhuset hos Haukåsen Sameie I står det to fyrkjeler. Disse må byttes ut innen 2020 for å møte forbudet mot fyring med fossil energi.

SKAL BORE ETTER VARMEN →

Klimaforliket som ble vedtatt av Stortinget i 2012, varsler et forbud mot fyring med fossil energi. Forbudet skal gjelde fra 2020, og vil angå alle borettslag og sameier med oljefyrt sentralvarmeanlegg eller parafinkamin.

TEMA: MILJØ/Forbud mot fossil energi

MER MILJØVENNLIG: Vaktmester Per Kristiansen (til v.) og styreleder Carsten Berg Høgenhoff i Haukåsen Sameie I skal i gang med å installere bergvarmepumpe slik at sameiet får en mer miljøvennlig oppvarmingsmåte.

► **TEKST: ESPEN BØRHAUG**
FOTO: WERNER JUVIK

Haukåsen sameie I i Oslo må gjøre endringer i løpet av de neste årene. I dag varmer de opp både boligene og varmtvannet ved hjelp av to oljekjeler kombinert med luft-til-vann varmepumper.

HVA SKAL VI VELGE?

Når oljen må ut, må den erstattes med noe annet og mer miljøvennlig. Men hva som er den beste erstatningen er ikke alltid enkelt å finne ut av. Alternativene er mange: Varmepumpe, pellets, bioolje, vedovn med vannkappe, vedkjel, fjernvarme og solfangere er alle miljøvennlige alternativer.

Haukåsen fikk hjelp til å vurdere noen av disse. Det ble gjort en analyse der pelletskjel ble vurdert opp mot bergvarme med varmepumpe. Analysen tok hensyn til faktisk strømforbruk,

antatte energipriser, eksisterende vedlikeholdsplaner, sameiets størrelse og fellesarealer. Vurderingene la vekt på både økonomi, miljø og praktiske hensyn.

– Til slutt landet styret på at bergvarmepumpe var det beste for oss. Det ble senere vedtatt i vårt sameiermøte, forteller styreleder Carsten Berg Høgenhoff.

Nå skal sameiet i gang med å innhente tilbud fra entreprenører.

Bergvarme har en litt større etableringskostnad, men sameiet regner med at det vil lønne seg i det lange løp. Dessuten ville pellets ville krevd opptil tre leveranser i uken og en god del oppfølging fra vaktmester.

KREVER STORE FELLESAREALER

Bergvarmepumpe innebærer at man borer såkalte energibrønner på tomten. En energibrønn har en dybde på 2-300 meter rett ned

i bakken. Her sirkuleres en frostfri væske som henter jordvarme fra borehullene. For at grunnen skal klare å avgi nok varme er det vanlig å plassere energibrønnene med omtrent 15 meters mellomrom. For et sameie som Haukåsen, med 272 boliger fordelt på syv blokker, vil det kreve 20 til 40 energibrønner. Da sier det seg selv at en slik løsning krever store fellesområder.

– Haukåsen har store plenområder og vil derfor ha god plass til å bore energibrønner. Når hullene er boret og anlegget på plass, kan det hele dekkes over igjen og og fellesarealene kan brukes som før, forteller Stian Valholm fra OBOS Prosjekt. Han har bistått Haukåsen i forprosjektet.

Bergvarmepumpen vil dekke 80 prosent av det totale energibehovet. Selv om bergvarmepumper har en jevn og høy virkningsgrad gjennom hele året, må elektrokjeler brukes som supplement på riktig kalde dager.

”

Haukåsen har store plener og vil derfor ha god plass til å bore energibrønner.

Stian Valholm, OBOS Prosjekt

STØTTE FRA ENOVA ENOVA gir støtte til borettslag og sameier som skal kartlegge energiltak i hele landet. Når det er bestemt hvilket miljøvennlig tiltak boligselskapet går for, kan du søke om støtte til det også. Det er programmene: «kartlegge energiltak», «Støtte til eksisterende bygg» og «Støtte til varmesentraler» som er aktuelle. Finn ut mer på www.enova.no

ENØK I BORETTSLAG Det finnes svært gode offentlige støtteordninger for enøktiltak i blokker og rekkehus i Oslo. Normalt gis det 50 prosent i støtte til enøkanalyse av borettslaget. I tillegg gis det støtte til de fysiske enøktiltakene i bygget. Finn ut mer på www.enok.no

FORNYBAR VARME Det finnes mange typer fornybare energikilder som er gode alternativer til olje. Pellets, ved, varmepumper, solvarme, fjernvarme og bioolje er alle vanlige erstatninger. Vil du finne ut mer om fordeler, ulemper og hvordan de fungerer? Les mer på www.oljefri.no

TIPS TIL STYRET

- Gjør en nøytral vurdering av hvilke energiløsninger som er aktuelle i ditt boligselskap.
- Start gjerne med en enøkanalyse for å vurdere hvilke tiltak som er aktuelle. Enøkanalyse er også grunnlaget for eventuell enøkstøtte.
- Det gis enøkstøtte på inntil 50 prosent av investeringskostnaden for denne typen prosjekter. Tilsagnet om støtte må være gitt før man signerer kontrakter med entreprenører.
- Lag et forprosjekt for å vurdere de aktuelle løsningene og alternativene grundig med tanke på investeringskostnader, årlige energikostnader, miljøvennlighet og driftsoppfølging.
- Beregn god tid! Ikke vent til oljekjelen tar kvelden midt på vinteren. Hele prosessen med å vurdere alternative tiltak til prosjektet er ferdig tar ofte et år eller mer.
- Tenk over om det er flere arbeider boligselskapet ønsker å få utført med det samme. Når man allerede har forhandlet fram avtaler med entreprenører og andre leverandører, er det gode sjanser for å få konkurransedyktige priser også på andre oppdrag som kan utføres samtidig.
- Tenk langt fremover, ikke gå for enkle løsninger. Sørg for at beboere får et produkt de er fornøyd med i lang tid framover.